

TEKSTBOEK

MILÀO

BASISCURSUS
NIEUWGRIEKS

**DAFNI ALVERTI EN
DESPINA MOYSIADOU**

Aan al onze cursisten

Milão – Basiscursus Nieuwgrieks bestaat uit

- **Tekstboek**

16 lessen met lees- en luisterteksten, opdrachten, korte grammaticaoverzichten, idioom en culturele informatie.

- **Oefenboek**

de grammatica uit het tekstboek uitgelegd, veel oefeningen bij de stof uit het tekstboek en alfabetische woordenlijsten.

- **Online materiaal (www.coutinho.nl/milao)**

grammaticaoefeningen, woordenschattoefeningen, oefeningen voor luisteren, verstaan en nazeggen; audiomateriaal; de antwoorden van tekstboek en oefenboek; enkele bordspellen (herhalingsoefeningen); links; een grammaticaoverzicht en oefenexamens.

Voorwoord

*Door een taal te leren creëer je een extra raam
waardoor je naar de wereld kunt kijken.*

Chinees spreekwoord

Een uitgebreide methode Nieuwgrieks voor beginners met uitleg in het Nederlands, zou het niet mooi zijn als dat bestond? Dat was onze gedachte na jarenlang lesgeven en ervaring met verschillende lesmethodes. We merkten dat cursisten behoefte hadden aan een lesmethode met een goede balans tussen communicatief leren en grammatica. Grammatica die in het Nederlands wordt uitgelegd. Communicatie waarin de praktijk centraal staat. En verder natuurlijk een methode waarin alle vaardigheden die je in een taal nodig hebt aan bod komen. Onze wensen en de behoeftes van onze cursisten zijn de belangrijkste redenen geweest voor het schrijven van deze cursus.

Met deze uitgangspunten hebben we een tekstboek, een oefenboek en online materiaal ontwikkeld. Het tekstboek kan het best in de klassensituatie gebruikt worden, terwijl het oefenboek en het online materiaal heel geschikt zijn voor thuisstudie.

Milão was niet tot stand gekomen zonder de waardevolle steun en het advies van de medewerkers van Uitgeverij Coutinho. We willen hen dan ook hartelijk bedanken voor de goede samenwerking. Onze cursisten zijn voor ons een onuitputtelijke bron van inspiratie geweest. Aan hen dragen we deze cursus op. Tot slot bedanken we familie en vrienden voor hun geduld, steun en het beschikbaar stellen van hun ‘kantoor’ als werkruimte voor onze schrijfdagen.

We wensen iedereen veel plezier en succes met deze basiscursus Nieuwgrieks!

Dafni Alverti & Despina Moysiadou
februari 2017

Beste cursist,

Misschien heb je interesse in taal of familie en vrienden in Griekenland, ben je een fanatieke Griekenlandreiziger, doe je zaken in Griekenland of heb je er een tweede huis ... Er zijn veel goede redenen om Grieks te leren. Misschien spreek je al een beetje Grieks, ken je een paar Griekse woorden of start je helemaal vanaf het begin. Misschien ga je een cursus volgen, krijg je privéles, of gebruik je deze cursus voor zelfstudie. Wat je situatie ook is, deze methode zal je meenemen op reis door de Nieuwgriekse taal. Want een nieuwe taal leren is een ontdekkingstocht – niet altijd even makkelijk, maar wel heel bevredigend. Je krijgt namelijk niet alleen meer kennis, maar ook een bredere kijk op de wereld en meer begrip voor andere culturen.

De lesmethode *Milào* is je gids in dit leerproces. Je zult veel Grieks horen en lezen, en bovendien de tools aangereikt krijgen om direct Grieks te gaan spreken. Er wordt ook veel uitgelegd over het Grieks, zodat je echt te weten komt hoe de taal in elkaar steekt. Daarnaast leer je veel over de Griekse cultuur, wat onmisbaar is als je de taal leert.

Deze lesmethode is niet alleen je gids, maar ook je trainingsmaatje. Je zult in het tekstboek, het oefenboek en op de website veel oefenmateriaal tegenkomen, want alleen door veel te oefenen (ook buiten de lessen om) kun je de taal echt onder de knie krijgen.

Met deze cursus werk je toe naar het niveau van het Griekse staatsexamen. Dit wordt in Griekenland niveau A1 van het Europees Referentiekader genoemd. Volgens de Nederlandse interpretatie van het ERK ben je aan het eind van deze cursus al flink op weg naar niveau A2.

Of je nu toewerkt naar het examen voor het staatscertificaat of niet, één ding is zeker: de Griekse taal is een *alltime classic* en een toegangspoort tot heden en verleden. Als je Grieks leert, verrijk je jezelf!

We wensen je heel veel succes en plezier met het leren van Nieuwgrieks.

Dafni Alverti & Despina Moysiadou
februari 2017

Inhoudsopgave

Hoe gebruik je *Milão*? 13

Το αλφάβητο **Het alfabet** 15

- 1 Het alfabet 16
- 2 De klemtoon 19
- 3 Klinkers en klinkercombinaties 20
- 4 Medeklinkers en medeklinkercombinaties 22

1 Γεια σου! **Hallo!** 33

Taalfuncties:

- groeten en afscheid nemen;
- kennismaken.

Grammatica:

- 1.1 Het werkwoord με λένε 36
- 1.2 Bepaalde lidwoorden 37

Lied: Πέτρος Γαϊτάνος – Σ' αγαπώ γιατί είσαι ωραία 39

Cultuur: Afkomst en achternamen 39

2 Τι κάνεις; **Hoe gaat het met je?** 41

Taalfuncties:

- vragen en vertellen hoe het gaat;
- zeggen waar je vandaan komt en wat voor werk je doet;
- vragen en vertellen waar je wel of niet van houdt.

Grammatica:

- 2.1 Het werkwoord είμαι 44
- 2.2 Het werkwoord μ' αρέσει 46
- 2.3 Het aanwijzend voornaamwoord: αυτός, αυτή, αυτό 46

Lied: Γιάννης Πάριος – Καλημέρα, τι κάνεις; 47

Cultuur: De Griekse taal 48

3 Στο καφέ **In het café** 51

Taalfuncties:

- vragen waar iemand woont en vertellen waar je zelf woont;
- iets bestellen in een café.

Grammatica:

- 3.1 De werkwoorden μένω en δουλεύω (groep A1) 54
- 3.2 Voorzetsels 54
- 3.3 Onbepaalde lidwoorden 57

Lied: Γιώργος Νταλάρας – Το πολλαπλό σου είδωλο 60

Cultuur: Griekse geschiedenis 61

4 Συγγνώμη, πού είναι ...; Sorry, waar is ...? 63

Taalfuncties:

- de weg vragen en de weg wijzen;
- een ontbijt bestellen en de rekening vragen;
- vertellen wat je 's ochtends eet en drinkt;
- tellen tot 20;
- zeggen en vragen hoeveel iets kost;
- een telefoonnummer vragen en geven.

Grammatica:

4.1 De werkwoorden **τρώω** (groep A2) en **πίνω** (groep A1) 68

4.2 Naamvallen 69

4.3 Getallen tot en met 20 70

Lied: Γιάγκος Ψαμαθιανός – Τικ τικ τακ χτυπάει η καρδιά μου 72

Cultuur: Griekse muziek 73

5 Οικογένεια και δουλειά Familie en werk 75

Taalfuncties:

- vertellen of je getrouwd/gescheiden/alleenstaand bent;
- praten over je gezin/familie;
- zeggen wat voor werk je doet.

Grammatica:

5.1 Bezittelijke voornaamwoorden 80

5.2 Zelfstandige naamwoorden in het meervoud 80

Lied: Μελίνα Μερκούρη – Τα παιδιά του Πειραιά 84

Cultuur: De Griekse familietradities 85

6 Καλώς ήρθατε! Welkom! 87

Taalfuncties:

- vragen naar de tijd en zeggen hoe laat het is;
- praten over vervoer: vertellen met welk vervoermiddel je ergens naartoe gaat, vragen naar vertrek- en aankomsttijden;
- vragen of iemand langzamer wil spreken, zeggen dat je het niet verstaat;
- vertellen welke talen je spreekt en hoe goed;
- tickets kopen voor metro, bus, trein en boot;
- tellen tot en met 100.

Grammatica:

6.1 Tijdstippen 90

6.2 Het werkwoord **μιλάω** (groep B1) 92

6.3 De getallen 20 tot en met 100 95

6.4 Vraagwoorden 96

Lied: Μαρία Φαραντούρη – Το τρένο φεύγει στις οχτώ 98

Cultuur: Grieken en vreemde talen 99

7 **Ψάχνω δωμάτιο Ik zoek een kamer** 101

Taalfuncties:

- een accommodatie zoeken en praten over voorzieningen in een accommodatie;
- vertellen hoe je reis was.

Grammatica:

7.1 De verleden tijd (αόριστος) van het werkwoord είμαι 104

7.2 Bijvoeglijke naamwoorden: het enkelvoud 108

Lied: Γιάννης Κότσιρας – Κρουαζιέρα 113

Cultuur: Grieken en vakantie 114

8 **Βόλτα στην Αθήνα Wandelen door Athene** 115

Taalfuncties:

- vertellen wat er in Athene te zien is;
- een voorstel doen om iets af te spreken;
- zeggen of je wel of niet kunt;
- vragen en opzoeken wanneer bijvoorbeeld een museum open- en dichtgaat;
- de dagen van de week en de maanden van het jaar herkennen en gebruiken.

Grammatica:

8.1 Bijvoeglijke naamwoorden: het meervoud 118

8.2 De maanden van het jaar en de dagen van de week 122

8.3 Het werkwoord μπορώ (groep B2) 124

Lied: Γιάννης Μηλιώκας & Γλυκερία – Κάπου θα συναντηθούμε 127

Cultuur: Athene, hoofdstad van Griekenland 129

9 **Καθημερινή ζωή και ελεύθερος χρόνος Dagelijks leven en vrije tijd** 133

Taalfuncties:

- vertellen hoe jouw dagelijks leven eruitziet;
- zeggen wat je leuk vindt om in je vrije tijd te doen;
- een e-mail schrijven aan een vriend/vriendin.

Grammatica:

9.1 De werkwoorden κάθομαι en κοιμάμαι (groep Γ) 138

9.2 Bijwoorden van tijd en plaats 139

9.3 Μου αρέσει να + werkwoord 145

Lied: Άλκηστις Πρωτοψάλτη – Πάμε Χαβάη 148

Cultuur: Grieken en religie 150

10 **Πεινάω σαν λύκος! Ik heb honger als een wolf!** 151

Taalfuncties:

- eten bestellen in een taverne of souvlaki-snackbar;
- vragen om bestek, peper, zout, water, enzovoort;
- je mening geven over eten;
- vertellen wat je in de vakantie gaat doen;
- praten over iets wat later of in de toekomst gebeurt.

Grammatica:

- 10.1 De toekomstige tijd (απλός μέλλοντας) van de werkwoorden uit groep A1 **157**

Lied: Ελευθερία Αρβανιτάκη – Το κορίτσι απόψε θέλει **167**

Cultuur: Griekse keuken en eetgewoontes **167**

11 Πάμε για ψώνια! We gaan boodschappen doen! 169

Taalfuncties:

- boodschappen doen bij de supermarkt, de bakker, de markt/groenteboer, de kiosk;
- vertellen wat je gaat doen;
- zeggen wat iemand moet doen;
- recepten lezen.

Grammatica:

- 11.1 De toekomstige tijd (απλός μέλλοντας) van de werkwoorden uit groep B1 en B2 **179**

- 11.2 De gebiedende wijs (προστακτική) **182**

Lied: Χάρις Αλεξίου – Η γκαρσόνα **186**

Cultuur: Griekse producten **187**

12 Έλα στο σπίτι μου! Kom langs bij mij thuis! 189

Taalfuncties:

- je huis beschrijven, een rondleiding door je huis geven;
- te koop en te huur: advertenties begrijpen en opstellen;
- vertellen dat iets groter/kleiner/mooier is dan iets anders, of het grootst/kleinst/mooist;
- je ideale huis in Griekenland beschrijven en zoeken op internet.

Grammatica:

- 12.1 Verkleinwoorden **197**

- 12.2 De trappen van vergelijking **197**

Lied: Μιχάλης Χατζηγιάννης – Η αγάπη που μένει **204**

Cultuur: Een huis in Griekenland **206**

13 Πώς είναι ο καιρός; Hoe is het weer? 207

Taalfuncties:

- praten over het weer;
- uitdrukken wat je wilt, moet of kunt doen;
- praten over je gezondheid, iets kopen in een apotheek;
- zeggen dat er veel van iets is.

Grammatica:

- 13.1 Het bijvoeglijk naamwoord πολύς **211**

- 13.2 De aanvoegende wijs (απλή υποτακτική) **213**

Lied: Penny & The Swingin' Cats – Μ' αρέσεις **221**

Cultuur: Gezondheidszorg in Griekenland **222**

14 Τι δώρο λες να πάρουμε;

Wat voor een cadeau zullen we kopen? 225

Taalfuncties:

- vertellen wanneer je jarig bent en wanneer je je naamdag hebt;
- iemand feliciteren, iemand uitnodigen voor een feestje;
- beschrijven en kopen van kleding (maat, kleuren);
- iemands uiterlijk beschrijven;
- aangeven dat iets van jou(zelf) is.

Grammatica:

14.1 Het bijwoord **228**

14.2 Het bezittelijk voornaamwoord met nadruk **δικός μου 229**

14.3 Het persoonlijk voornaamwoord als lijdend voorwerp **231**

Lied: Verjaardagslied **242**

Cultuur: Verjaardagen en naamdagen **242**

15 Τι έκανες στις διακοπές; Wat heb je gedaan in de vakantie? 245

Taalfuncties:

- vertellen waar je op vakantie geweest bent;
- praten over wat je gedaan hebt.

Grammatica:

15.1 De verleden tijd (αόριστος) **249**

15.2 Voegwoorden **257**

Lied: Το κοκοράκι **260**

Cultuur: Liefhebben en schelden **261**

16 Καλές γιορτές! Fijne feestdagen! 263

Taalfuncties:

- Praten over Kerstmis en Pasen in Griekenland;
- vertellen hoe je de feestdagen hebt doorgebracht;
- wensen voor de feestdagen begrijpen en gebruiken.

Grammatica:

16.1 Werkwoorden: tegenwoordige tijd – toekomstige tijd – verleden tijd **271**

Lied: Τρίγωνα κάλαντα **281**

Cultuur: Feestdagen in Griekenland **281**

Transcripties 284

Materiaal voor cursist B 289

Hoe gebruik je *Milào*?

Milào – Basiscursus Nieuwgrieks bestaat uit een tekstboek, een oefenboek en online materiaal. Met het tekstboek leer je nieuwe taalfuncties, grammatica en idioom; met het oefenboek en het online materiaal train je je in het gebruik van wat je met het tekstboek hebt geleerd.

Het oefenboek en het online materiaal kun je zelfstandig doorwerken. Het tekstboek is in eerste instantie bedoeld voor gebruik in de les met een docent en medecursisten. Je kunt *Milào* wel gebruiken voor zelfstudie, maar dan kun je niet alle opdrachten uit het tekstboek doen.

Tekstboek en oefenboek

Het tekstboek is je leidraad. Het stuurt je van passief naar actief gebruik van de taal en nodigt je uit om je kennis meteen toe te passen.

Het start met het Griekse alfabet en daarna volgen er zestien hoofdstukken. De hoofdstukken beginnen met een paar opdrachten die het onderwerp van de les introduceren.

- 3 Συγγνώμη, πού είναι η καφετέρια Νεφέλη; Sorry, waar is café Nefeli? Ellen en Mark zijn op vakantie op de Peloponnese. Ze vragen aan een voorbijganger waar café Nefeli is. Luister naar het gesprek, lees mee en beantwoord de vragen.

Έλλεν: Συγγνώμη, πού είναι η καφετέρια Νεφέλη;
Ένας κύριος: Χι... Η καφετέρια Νεφέλη είναι στην παραλία, δίπλα στην θάλασσα. Θα πάτε ευθεία και μετά δεξιά.
Έλλεν: Είναι μακριά;
Ένας κύριος: Όχι, είναι πολύ κοντά. Περίπου πέντε λεπτά με τα πόδια.
Έλλεν & Μαρκ: Ευχαριστούμε!
Ένας κύριος: Να 'στε καλά. Γεια σας.
Έλλεν & Μαρκ: Γεια σας.

1 Πού είναι η καφετέρια Νεφέλη;

2 Η καφετέρια είναι κοντά ή μακριά;

3 Πόσο μακριά είναι;

Daarna volgt er twee keer een luistertekst gevolgd door opdrachten. Aan de hand hiervan leer je de nieuwe taalfuncties. Daarbij komen alle vaardigheden (lezen, luisteren, spreken en schrijven) aan bod. Luisteren, verstaan en uitspreken kun je extra oefenen op de website.

3.3 Onbepaalde lidwoorden

mannelijk	ένας καφές	Θα ήθελα έναν καφέ.
vrouwelijk	μία πορτοκαλάδα	Θα ήθελα μία πορτοκαλάδα.
onzijdig	ένα ούζο	Θα ήθελα ένα ούζο.

De grammatica die je daarbij nodig hebt, staat kort weergegeven in schema's. In het oefenboek vind je meer uitleg bij deze schema's. Je kunt daar ook oefenen met dat grammaticaonderwerp. Dat kan ook online; daar vind je nog meer grammaticaoefeningen.

Λεξιλόγιο 3.1 Woordenschat

κάνω	doen/maken
μένω	wonen/(ver)blijven
εδώ	hier
κοντά σε	dicht bij
το κέντρο	het centrum
δίπλα σε	naast
το πάρκο	het park
Πού;	Waar?
και/κι	en/ook

Bij de teksten worden ook woordenlijsten gegeven. Om deze woorden goed te kunnen leren en onthouden, zijn er in het oefenboek aan het eind van elke les oefeningen opgenomen met de woordenschat van die les. Ook online kun je oefenen met de woordenlijsten (in het programma Quizlet). Achter in het oefenboek staan alfabetische woordenlijsten, waarin je woorden die je wilt gebruiken kunt opzoeken.

Aan het eind van elk hoofdstuk in het tekstboek staat een Grieks lied en een informatieve tekst over de Griekse cultuur. Op de website vind je links naar een filmpje van de uitvoering van het lied en naar de vertaling van de songtekst.

Zowel in het tekstboek als in het oefenboek kom je geregeld een uil tegen. Die geeft je tips of wat extra informatie.

Evaluatie

De hoofdstukken in het tekstboek sluiten af met twee lijstjes. Met het eerste lijstje kun je vrij gedetailleerd nagaan of je alle onderwerpen van de les hebt begrepen. In het tweede lijstje kun je aankruisen in hoeverre je de taalfuncties van die les beheerst.

De hoofdstukken in het oefenboek eindigen met een afsluitende vertaalopdracht. Daarmee kun je testen of je de stof van het hoofdstuk onder de knie hebt.

Pictogrammen

In *Milào* gebruiken we de volgende pictogrammen:

Audio online

Materiaal of een link online

Woordenschat(oefeningen)

Grammaticaoefening (Oefenboek)

Afsluitende vertaal oefening (Oefenboek)

Culturele informatie

Website

Op www.coutinho.nl/milao vind je het online studiemateriaal bij dit boek. Dit materiaal bestaat uit:

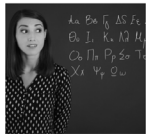
- grammatica-oefeningen, woordenschat-oefeningen en oefeningen voor luisteren, verstaan en nazeggen
- audiomateriaal
- de antwoorden van tekstboek en oefenboek
- enkele bordspellen (herhalings-oefeningen)
- links, onder meer naar de liedjes uit het tekstboek op YouTube
- een handig grammatica-overzicht met verwijzingen naar de uitleg in het oefenboek
- toetsen om te oefenen voor het staatsexamen Nieuwgrieks, niveau A1

Milào

- > Studiemateriaal
- > Hoofdstukken
- > Antwoorden
- > Grammatica-overzicht
- > Audio downloaden
- > Docenten
- > Illustratieverantwoording

Welkom!

Kies een hoofdstuk om verder te gaan.

Το αλφάβητο

Κεφάλαιο 1

Κεφάλαιο 2

Κεφάλαιο 3

Κεφάλαιο 4

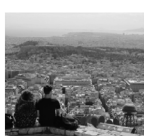
Κεφάλαιο 5

Κεφάλαιο 6

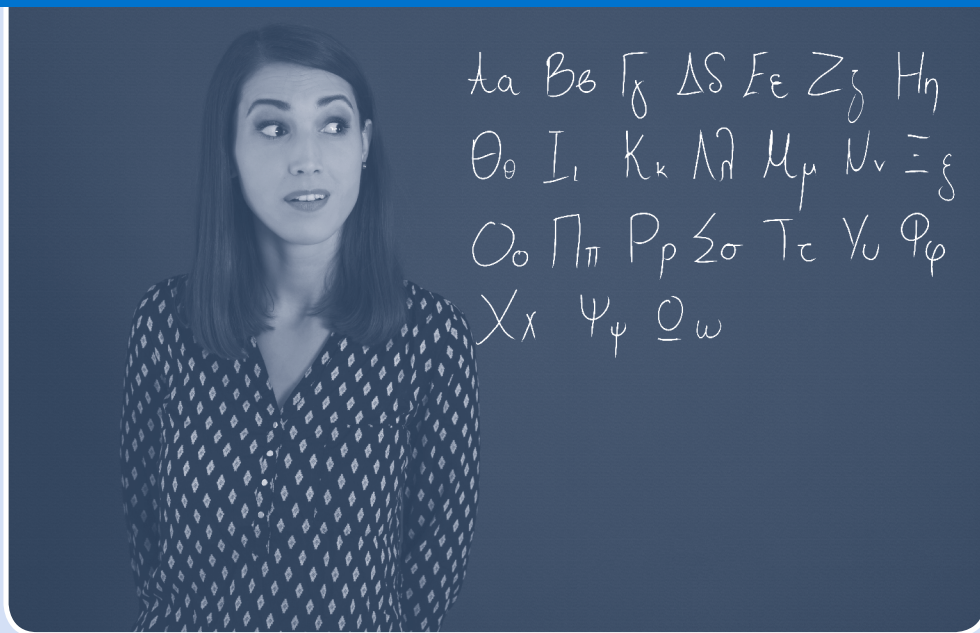
Κεφάλαιο 7

Κεφάλαιο 8

Το αλφάβητο

Het alfabet

Τι θα μάθεις; **Wat ga je leren?**

- de letters uit het Griekse alfabet lezen, schrijven en uitspreken;
- klinker- en medeklinkercombinaties;
- de klemtoon in het Grieks.

1 Het alfabet

Het Grieks heeft een eigen alfabet met 24 letters, dat al sinds de oudheid ongewijzigd is gebleven. Sommige letters lijken op het Latijnse alfabet, andere zijn heel anders. Het lijkt misschien moeilijk om een ander alfabet te leren, maar in de praktijk valt het reuze mee. Je zult merken dat je al na een paar lessen Grieks kunt lezen.

1 Luister naar het Griekse alfabet.

Hoofd-letter	Kleine letter	Naam van de letter	Klinkt als	Voorbeeldwoord
A	α	alfa	open a	άντρας man
B	β	vita	w zoals in 'water'	βράδυ avond
Γ	γ	gamma	g voor een a-, o- of oe-klank, j voor een i- of e-klank	γάτα kat γύρος gyros
Δ	δ	delta	zachte d zoals in het Engelse 'this'	δίνω geven
E	ε	epsilon	open è	Ελλάδα Griekenland
Z	ζ	zita	z zoals in 'zomer'	ζωή het leven
H	η	ita	ie zoals in 'Piet'	Ήρα Hera
Θ	θ	thita	th zoals in het Engelse 'thanks'	θάλασσα zee
I	ι	jota	ie zoals in 'Piet'	Ίος los (eiland in Cycladen)
K	κ	kappa	harde k voor een a-, o- of oe-klank, zachte k voor een i- of e-klank	καλημέρα goede-morgen κιμάς gehakt
Λ	λ	lamda	dunne l	λάδι olie
M	μ	mi	m	μητέρα moeder
N	ν	ni	n	νύχτα nacht
Ξ	ξ	xi	x zoals in 'taxi'	ξέρω weten
O	ο	omikron	o zoals in 'rok' maar dan open	όμορφο mooi
Π	π	pi	p zoals in 'Piet'	παράλια strand
P	ρ	ro	tongpunt-r , geen Franse keel-r dus!	ρήμα werkwoord

Hoofd-letter	Kleine letter	Naam van de letter	Klinkt als	Voorbeeldwoord
Σ	σ of ς*	sigma	scherpe s	σαλάτα salade κήπος tuin ίσως misschien
Τ	τ	taf	t zoals in 'tafel'	τραπέζι tafel
Υ	υ	ypsilon	ie zoals in 'Piet'	νύχτα nacht
Φ	φ	fi	f zoals in 'feest'	φόβος angst
Χ	χ	chi	g voor een a-, o- of oe-klank, zachte g voor een ie- of è-klank	χώρα land χέρι hand, arm
Ψ	ψ	psi	ps	ψωμί brood
Ω	ω	omega	o zoals in 'rok' maar dan open	ώρα uur, tijd

* σ (aan het begin of midden van een woord)
ς (aan het einde van een woord)

2 Welke Griekse woorden ken je? Weet je hoe je ze schrijft? Deel de woorden met je docent en medecursisten.

---

3 Schrijf de hoofdletters en de kleine letters over.

A a	_____	N n	_____
B b	_____	Ξ ξ	_____
Γ γ	_____	Ο ο	_____
Δ δ	_____	Π π	_____
Ε ε	_____	Ρ ρ	_____
Ζ ζ	_____	Σ σ, ς	_____
Η η	_____	Τ τ	_____
Θ θ	_____	Υ υ	_____
Ι ι	_____	Φ φ	_____
Κ κ	_____	Χ χ	_____
Λ λ	_____	Ψ ψ	_____
Μ μ	_____	Ω ω	_____

4 Is dit een hoofdletter of een kleine letter? Schrijf achter de hoofdletters de bijbehorende kleine letter en achter de kleine letters de bijbehorende hoofdletters.

1 α	_____	7 Η	_____	13 Ν	_____	19 τ	_____
2 β	_____	8 Θ	_____	14 Ξ	_____	20 υ	_____
3 Γ	_____	9 Ι	_____	15 Ο	_____	21 Φ	_____
4 Δ	_____	10 Κ	_____	16 Π	_____	22 Χ	_____
5 Ε	_____	11 Λ	_____	17 Ρ	_____	23 Ψ	_____
6 Ζ	_____	12 Μ	_____	18 Σ	_____	24 Ω	_____

5 Welke letter hoor je? Schrijf de hoofdletter en de kleine letter op.

1 _____	9 _____	17 _____
2 _____	10 _____	18 _____
3 _____	11 _____	19 _____
4 _____	12 _____	20 _____
5 _____	13 _____	21 _____
6 _____	14 _____	22 _____
7 _____	15 _____	23 _____
8 _____	16 _____	24 _____

Je gebruikt in het Grieks een hoofdletter

- bij de naam van een persoon, een land, een plaats (net als in het Nederlands);
- bij de dagen van de week en de maanden van het jaar.

2 De klemtoon

De klemtoon is in het Grieks heel belangrijk. Als je de klemtoon verkeerd legt, kan het zijn dat je iets anders zegt, of dat de Grieken niet begrijpen wat je bedoelt.

Op (bijna) alle Griekse woorden staat een accent op de klinker waar de klemtoon valt. Als de klemtoon op de eerste letter van het woord valt en dit is toevallig een hoofdletter, dan wordt het accent links boven de letter gezet (zoals in **Ἦδρα**). Als dat op een klinkercombinatie is, komt het accent op de tweede klinker (zoals in **Αἴγινα**). Er staat geen accent op woorden die uit één lettergreep bestaan en op woorden die helemaal in hoofdletters geschreven zijn.

6 Luister naar de volgende Griekse namen. Waar valt de klemtoon? Schrijf het accent op de juiste plaats.

1 Αλεξανδρος

5 Ειρηνη

2 Δεσποινα

6 Αχιλλεας

3 Γιαννης

7 Πηνελοπη

4 Κατερινα

8 Περικλης

3 Klinkers en klinkercombinaties

De klinkers die in het Griekse alfabet voorkomen zijn: α, ε, η, ι, υ, ο, ω. Het Grieks heeft drie verschillende letters voor de ie-klank, namelijk η, ι, υ (H, I, Y). Deze letters worden op exact dezelfde manier uitgesproken.

Hetzelfde geldt voor de o-klank: de ο (O) en de ω (Ω) worden hetzelfde uitgesproken.

Het Grieks kent ook combinaties van twee klinkers die samen een nieuwe klank vormen, net als in het Nederlands bijvoorbeeld de ei en de oe.

Klinkercombinaties:	Klinkt als:	Voorbeeldwoorden:
αι	è	Αίγινα Egina (eiland vlakbij Athene)
αυ	af voor γκ, κ, ξ, π, σ, τ, φ en χ av voor β, γ, δ, λ, μ, ν, ρ en een klinker	αυτοκίνητο auto αύριο morgen
ευ	ef voor γκ, κ, ξ, π, σ, τ, φ en χ ev voor β, γ, δ, λ, μ, ν, ρ en een klinker	ευχαριστώ bedankt Ευρώπη Europa
ει	ie	Ειρήνη Irini (meisjesnaam)
οι	ie	Δελφοί Delphi
ου	oe	ούζο ouzo

7 Luister naar de volgende Griekse plaatsnamen en zeg ze na. Let goed op de vetgedrukte klinkercombinaties.

1 Σούνιο	6 Νάουσα
2 Ναύπλιο	7 Βέροια
3 Λευκάδα	8 Ωραιόκαστρο
4 Ηράκλειο	9 Πευκοχώρι
5 Αίγινα	10 Παξοί

Klinkers en klinkercombinaties – vervolg

Wanneer worden de klinkercombinaties apart uitgesproken?

Als het accent op de eerste klinker van de klinkercombinatie staat, dan worden de klinkers apart uitgesproken. Bijvoorbeeld **τσάι** *thee* spreek je uit als ts-a-i, **Μάιος** *mei* spreek je uit als m-a-i-o-s, **ρολόι** *horloge* spreek je uit als r-o-l-o-i en **μείλ** *mail* spreek je uit als m-e-i-l.

Als de klemtoon niet op de klinkercombinatie valt, maar je wel wilt aangeven dat de klinkers apart moeten worden uitgesproken, dan zet je een trema op de tweede klinker van de combinatie. Bijvoorbeeld **βόλεϊ** *volley* spreek je uit als v-o-l-e-i, **προϊόν** *product* spreek je uit als p-r-o-i-o-n, **παϊδάκι** *kotelet* spreek je uit als p-a-i-d-a-k-i en **λαϊκή** *markt* spreek je uit als l-a-i-k-i.

8 Luister naar de volgende woorden en zeg deze na.

1 τσάι	4 μείλ
2 Μάιος	5 προϊόν
3 βόλεϊ	6 σόι

Klinkers en klinkercombinaties – vervolg

Klinker(s):	Klinkt als:
α	a
ε, αι	è
η, ι, υ, ει, οι	ie
ο, ω	o
ου	oe
αυ	af of av
ευ	ef of ev

Er zijn dus verschillende manieren om een è-, ie- of o-klank te schrijven in het Grieks. Hoe weet je wanneer je welke klinker of klinkercombinatie moet gebruiken? Soms is het een kwestie van uit je hoofd leren, net zoals je in het Nederlands moet leren of een woord met een ij of een ei geschreven wordt. Vaak zijn er wel specifieke spellingregels. Als je die regels kent, weet je wanneer je welke letter of lettercombinatie moet gebruiken. Dit komt verderop in de cursus nog aan bod.

4 Medeklinkers en medeklinkercombinaties

Er zijn in het Grieks ook medeklinkercombinaties.

*Medeklinker-
combinaties:*

Klinkt als:

Voorbeeldwoorden:

μπ

b aan het begin of eind van een woord, of
mb in het midden van het woord

μπαρ **bar**
αμπέλι **wijngaard**

ντ

d aan het begin of eind van een woord, of
nd in het midden van het woord

ντίσκο **disco**
αντίο **dag**

γκ

g als in het Engelse 'goal', of
ng in het midden van het woord

γκάζον **gazon**
άγκυρα **anker**

γγ

g als in het Engelse 'goal', of
ng in het midden van het woord

αγγούρι **komkommer**

τσ

ts als in 'tsaar'

τσάντα **tas**
έτσι **zo**

τζ

dz als in 'jazz'

τζάκι **open haard**
τζατζίκι **tzatziki**

9 Luister naar de volgende woorden en zeg deze na. Let goed op de vetgedrukte medeklinkercombinaties.

1 μπάλα

2 άντρας

3 τσίπουρο

4 ντουλάπα

5 μπάρμαν

6 ντομάτα

7 τζατζίκι

8 τσάντα

9 γκαράζ

10 γκρέιπφρουτ

11 μελιτζάνα

12 μπιφτέκι

13 τσιγάρο

14 σουτζουκάκι

15 τσάι

Medeklinkers en medeklinkercombinaties – vervolg

De medeklinkers κ, γ, χ

Zoals in het alfabet-schema al staat, is de uitspraak van de letters γ, κ en χ afhankelijk van de klank die erop volgt.

Voor een a-, o- of oe-klank

- klinkt de gamma als een g die je in de keel uitspreekt zonder je keel te schrapen;
- klinkt de kappa zoals de Nederlandse k;
- klinkt de chi zoals de Nederlandse g.

Voor een e- of ie-klank

- klinkt de gamma als een Nederlandse j;
- klinkt de kappa iets zachter;
- klinkt de chi als een zachte g.

10 **Luister naar de woorden en zeg ze na. Luister goed naar het verschil in de uitspraak van de medeklinkers κ, γ en χ.**

1 Καβάλα

5 Μονακό

9 Γουατεμάλα

2 Κοζάνη

6 Γαλλία

10 Χερσόνησος

3 Κέρκυρα

7 Αίγυπτος

11 Πευκοχώρι

4 Κίνι

8 Γερμανία

12 Χανιά

11 **Schrijf de woorden in hoofdletters.**

1 ταξί

2 τρένο

3 σαλάτα

4 κιθάρα

5 ασανσέρ

6 θέατρο

7 μουσακάς

8 κόκα-κόλα

9 ντολμαδάκια

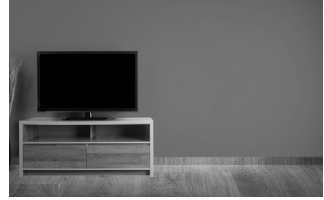
12 Schrijf de woorden in kleine letters.

1 ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ

2 ΕΛΙΕΣ

3 ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

4 ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

5 ΜΑΚΑΡΟΝΙΑ

6 ΠΑΡΚΟ

7 ΤΗΛΕΦΩΝΟ

8 ΛΕΜΟΝΙ

9 ΓΙΑΟΥΡΤΙ

13 Luister naar de volgende Griekse plaatsnamen en zeg deze na. Er zit één woord bij dat geen plaatsnaam is, maar een jongensnaam. Welk woord is dat?

- 1 Αθήνα
- 2 Φλώρινα
- 3 Ρόδος
- 4 Κύθηρα
- 5 Έδεσσα

- 6 Σπάρτη
- 7 Κως
- 8 Ύδρα
- 9 Πήλιο
- 10 Κρήτη

- 11 Κώστας
- 12 Μύκονος
- 13 Χίος
- 14 Λέσβος
- 15 Σάμος

14 Welke bekende namen herken je? Match de woorden met de foto's.

1 Μαχάτμα Γκάντι

_____

4 Μαντόνα

_____

2 Πολ Βερχόβεν

_____

5 Τομ Κρουζ

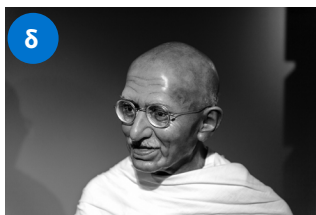
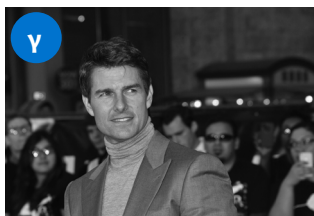
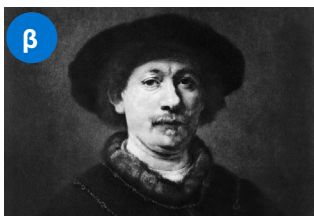
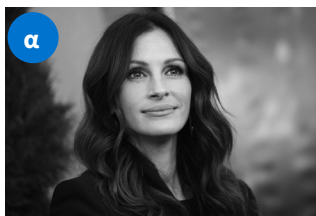
_____

3 Ρέμπραντ

_____

6 Τζούλια Ρόμπερτς

_____

15 Schrijf je naam in Griekse letters.

bijvoorbeeld:

Pieter Janssen wordt ... Πίτερ Γιάνσεν.

_____

16 Welke letter hoor je? γ of χ? Vul in.

1 ____άτα

2 ____άρτης

3 ____έρι

4 ____ύρος

5 άλο____ο

6 τσι____άρο

17 Welke letter hoor je? θ of φ? Vul in.

1 ____άλασσα

2 ____έτα

3 Α____ήνα

4 μπου____άν

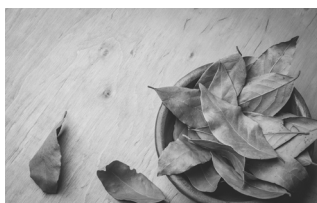
5 μπι____τέκι

6 ____υμάρι

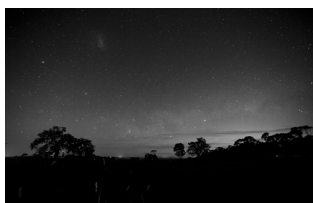
18 Welke letter hoor je? β of δ? Vul in.

1 ____άφνη

2 ____έντρο

3 ____ράδυ

4 Άμστερ___αμ

5 ___άρμαν

6___ολμάδες

21 Luister naar de woorden en schrijf de ontbrekende letters op.

1 άλο___ο

2 πό___τα

3 ___ανάνα

4 πέ___ε

5 δέ___ρο

6 ___ύλος

7 ___ίτι

8 ___άτα

9 ___ίρα

10 ____ άρκα

11 καρέ ____ α

12 φα ____ ακείο

13 κ ____ ασί

14 ____ άκι

15 γλά ____ ρα

22 Luister naar de woorden. Waar valt de klemtoon? Zet het accent op de juiste letter.

1 αλογο • τσαντα • δεντρο • βαρκα • γλαστρα • κρασι •
μπανανα • γατα

2 πεντε • μπιρα • φαρμακειο • σκυλος • καρεκλα • σπιτι • αεροπλανο

3 τηλεοραση • φωτογραφια • λεμονι • φετα • ντολμαδες •
κιθαρα • μουσακας

4 αγχος • συγχαρητηρια • ταξι • τζακι • τζατζικι

23 Luister naar de woorden. Zet het accent op de juiste letter en plaats zo nodig een trema.

1 τσαι • καιρος • Μαιος • λαικη • Αιγαιο • παιδακι • παιδακι

2 μειλ • βολει • ειμαι • οικογενεια

3 ρολοι • οικος • οικολογια • Βεροια • προιον

4 ουρανος • παππους • κοτοπουλο • παπουτσια

24 Zoek de elf geografische namen in het diagram.

Κέρκυρα • Ελλάδα • Κάρπαθος • Αθήνα • Νάξος • Μύκονος • Θεσσαλονίκη • Κως • Λέσβος • Σαντορίνη • Κρήτη

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Ε	Λ	Λ	Α	Δ	Α	Ε	Ι	Ο	Π	Β	Ψ	Ν	Μ
2	Γ	Ν	Ι	Θ	Ε	Σ	Σ	Α	Λ	Ο	Ν	Ι	Κ	Η
3	Φ	Ρ	Ξ	Η	Π	Α	Θ	Μ	Ε	Χ	Α	Σ	Α	Σ
4	Ε	Τ	Η	Ν	Ι	Ν	Ο	Β	Σ	Χ	Ξ	Σ	Ρ	Σ
5	Α	Ε	Ι	Α	Β	Τ	Ι	Α	Β	Ω	Ο	Α	Π	Ψ
6	Ν	Ω	Κ	Ξ	Λ	Ο	Λ	Ζ	Ο	Ι	Σ	Ο	Α	Π
7	Κ	Ε	Ρ	Κ	Υ	Ρ	Α	Ρ	Σ	Δ	Ε	Ρ	Θ	Π
8	Ω	Α	Η	Η	Ο	Ι	Η	Υ	Σ	Γ	Ξ	Κ	Ο	Λ
9	Σ	Ψ	Τ	Κ	Α	Ν	Μ	Υ	Κ	Ο	Ν	Ο	Σ	Λ
10	Ν	Τ	Η	Τ	Ε	Η	Β	Ρ	Τ	Π	Ν	Ψ	Α	Μ

25 Wijs de plaatsnamen en eilanden uit de vorige oefening aan op de kaart.

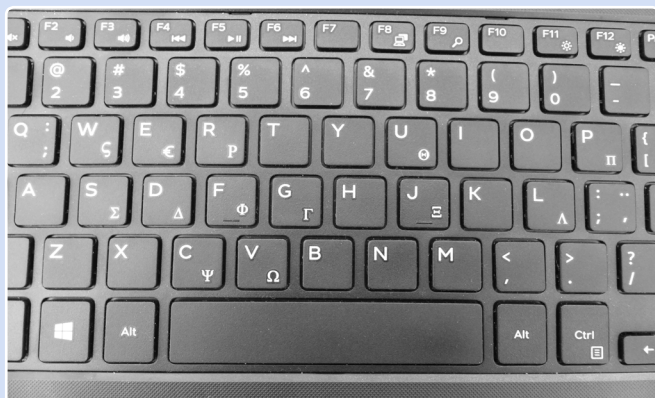
Grieks typen op de computer

Als je Griekse letters wilt typen op de computer, moet je het Grieks eerst als invoertaal toevoegen. Op de meeste Windowscomputers werkt dat zo:

Ga in het Startmenu naar 'configuratiescherm' en kies 'toetsenborden of andere invoermethoden wijzigen'.

Klik op 'toetsenborden wijzigen', daarna op 'toevoegen' en selecteer de Griekse taal.

Met de sneltoets Alt+Shift kun je het toetsenbord wijzigen. Nu kun je Grieks typen! Op de afbeelding van het toetsenbord zie je waar je de letters kunt vinden.

Τι έμαθες; **Wat heb je geleerd?**

- de letters uit het Griekse alfabet lezen, schrijven en uitspreken;
- klinker- en medeklinkercombinaties;
- de klemtoon in het Grieks.

Ik kan nu ...

- ☐ het Griekse alfabet lezen, schrijven en uitspreken.